

UZASADNIENIE

Powód Z. S. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) Spółka Akcyjna w W. kwoty 20.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w dniu 2 maja 2008r. w miejscowości P., na skrzyżowaniu ulic (...) doszło do wypadku komunikacyjnego

w wyniku, którego sprawca szkody P. K. kierujący samochodem osobowym marki H. o numerze rej. (...) nie zastosował się do znaku drogowego (...)

i doprowadził do wypadku komunikacyjnego, w którym zginęła córka powoda - A. S.. Jej narzeczony trafił na Oddział Intensywnej (...) z ciężkimi obrażeniami. Jego 7- miesięczny wnuk, który również brał udział w wypadku został przewieziony do Centrum (...) na obserwację, po tygodniu został wypisany ze szpitala i trafił pod opiekę powoda i jego żony. Po zdarzeniu wszystkie obowiązki rodzicielskie spoczywały na powodzie i jego żonie.

Powód podał że zmarła wraz z narzeczonym, 7-miesięcznym synem i rodzicami mieszkała w K.. Cała rodzina była bardzo zżyta. Po urodzeniu A. relacje z córką i przyszłym zięciem jeszcze bardziej się zacieśniły. Młodzi rodzice zajmowali się synkiem,

a narzeczony córki jednocześnie pracował, by utrzymać przyszłą żonę i dziecko. W wolnym czasie wszyscy wspólnie wychodzili na rodzinne spacery. Córka pomagała rodzicom

w prowadzeniu domu, dbała o porządki, robiła zakupy. Powód wskazał także, że obecność

w domu córki i jej przyszłego męża dawała powodowi i jego żonie wiele radości. Wspólnie spożywali posiłki, często rozmawiali, wzajemnie się wspierali i rozwiązywali problemy. Wiele uśmiechu i radości w domu wprowadził również syn zmarłej A..

W uzasadnieniu pozwu podniesiono również, że śmierć córki była dla powoda szczególnie traumatycznym przeżyciem, wstrząs był tak silny, że powód przez długi czas cierpiał na bezsenność i brak apetytu. Nagle w domu zrobiło się pusto i cicho. Przeżycia związane z tragicznym wydarzeniem odbiły się znacznie na jego zdrowiu i kondycji psychicznej. Po wyjściu ze szpitala (...) potrzebował szczególnej uwagi, bowiem lekarze stwierdzili u niego początki choroby sieroczej. Powód wraz z żoną musiał przeorganizować swoje codzienne funkcjonowanie i dostosować je do nowej rzeczywistości, co było niezwykle trudne.

Nadto wyjaśniono, że pozwana odmówiła wypłaty na rzecz powoda - świadczenia

z tytułu zadośćuczynienia, uznając je za bezpodstawne. Powód podał, że uzyskał jedynie świadczenie w wysokości 20.000,00 zł tytułem odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej po śmierci córki z uwzględnieniem 50% przyczynienia się zmarłej do powstania szkody. Powód nie zgodził się ze stanowiskiem pozwanej. Wywodził, że pozwana nienależycie przeprowadziła proces likwidacji szkody w zakresie określenia rozmiarów krzywdy, jakiej w wyniku śmierci A. S. doznał powód, co skutkowało decyzją odmowną wypłaty zadośćuczynienia. Zdaniem powoda odmowna decyzja pozwanej jest krzywdząca. Powód powołując się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010r. III CZP 76/10, wskazał, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24§1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r.

Poprzez śmierć osoby bliskiej - córki, zostało naruszone dobro osobiste członków rodziny zmarłego w postaci prawa do niezakłóconego życia rodzinnego, obejmującego szeroko rozumiane więzi rodzinne pomiędzy powodem a zmarłą,

tym samym naruszono jedno z jego dóbr osobistych. Dopuszczalne jest bowiem uznanie za dobro osobiste wartości niematerialnej

w postaci szczególnej więzi uczuciowej i emocjonalnej pomiędzy członkami rodziny

pozew, karta 1-7.

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) Spółka Akcyjna

w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwana przyznała, że w wypadku z dnia 2 maja 2008r. zginęła córka powoda - A. S.. Pozwana podniosła, że reprezentująca w postępowaniu likwidacyjnym powoda - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L. wniosła żądanie o przyznanie zadośćuczynienia w kwocie 50.000 zł. Pozwana decyzją z dnia 18 sierpnia 2011r. odmówiła wypłaty zadośćuczynienia.

W uzasadnieniu decyzji pozwana wskazała, że w dacie wypadku tylko art. 446 k.c., jako przepis szczególny regulował uprawnienia osób bliskich zmarłej A. S.. Pozwana przyznała Z. S. w oparciu o przepis art. 446 k.c. kwotę 20.000,00 zł tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci córki przy uwzględnieniu 50% przyczynienia się osoby bezpośrednio poszkodowanej do szkody. Zdaniem pozwanej teza pozwu o uprawnieniu powoda odnośnie zadośćuczynienia nie jest słuszna. Pozwana podała, że polski system prawa cywilnego zarówno w doktrynie jak

i orzecznictwie wskazywał, że na podstawie art. 448 k.c. kompensowana może być krzywda,

a więc szkoda niemajątkowa wywołana naruszeniem dobra osobistego, polegająca na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego, a więc przysługująca jedynie osobom bezpośrednio poszkodowanym. Wyjątek mogą stanowić tylko przypadki wyraźnie wskazane, do których należy obowiązujący od 3 sierpnia 2008 r. przepis art. 446 § 4 k.c. (wypadek i śmierć nastąpiły wcześniej tj. 2.05.2008r). Zmieniona ustawa nie działa wstecz, co oczywiste, natomiast poszerza uprawnienia poszkodowanych.

Z ostrożności procesowej, pozwana podała, że nadal kwestionując zasadę swej odpowiedzialności co do zadośćuczynienia - uważa, że roszczenie powoda co do wysokości jest nadmierne, zwłaszcza, że przyznane zostało powodowi odszkodowanie z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej

odpowiedz na pozew, karta **29 – 31**.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 2 maja 2008r. w P., na skrzyżowaniu ulicy (...)

z ulicą (...) kierujący samochodem osobowym marki H. o numerze rej.

(...) - P. K. nie zastosował się do znaku drogowego (...), czym doprowadził do wypadku komunikacyjnego, w którym zginęła córka powoda A. S..

P. K. był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej u pozwanej

okoliczność bezsporna, akta szkody nr PL (...).

W toku postępowania likwidacyjnego reprezentująca powoda (...) Centrum Spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością w L. wniosła pismem z dnia 26 stycznia 2011r.

o przyznanie powodowi kwoty 70.000,00 zł tytułem odszkodowania w związku

z pogorszeniem się sytuacji życiowej Z. S. na podstawie art. 446§3 k.c.

Pismem z dnia 8 sierpnia 2011r. (...) Centrum Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L. wniosła o przyznanie kwoty 50.000,00 zł na rzecz Z. S. tytułem zadośćuczynienia po śmierci córki na podstawie art. 448 k.c. w związku

z art. 24§1k.c.

Decyzją z dnia 11 marca 2011r. pozwana przyznała na rzecz Z. S. kwotę 15.000,00 zł, a decyzją z dnia 26 kwietnia 2012r. kwotę 5.000,00 zł jako odszkodowanie

z tytułu znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej po śmierci córki.

Z uwagi na okoliczności wypadku - podróż bez pasów bezpieczeństwa i wypadnięcie

poszkodowanej z pojazdu – odszkodowanie, na podstawie art. 362 k.c. zostało pomniejszone

o 50% w związku z jej przyczynieniem się do szkody, czego powód nie kwestionował.

Decyzją z dnia 18 sierpnia 2011r. – pozwana odmówiła przyznania świadczenia wywiedzionego na podstawie art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. – tytułem zadośćuczynienia.

W uzasadnieniu decyzji podniosła, że w dacie wypadku tylko art. 446 k.c., jako przepis szczególny regulował uprawnienia osób bliskich zmarłej A. S.

akta szkody nr PL (...): pismo z dnia 26.01.2011r. dot. zgłoszenia

roszczenia o odszkodowania, pismo z dnia 8.08.2011r. dot. zgłoszenia roszczenia

o zadośćuczynienia, decyzje pozwanej z dnia: 11.03.2011r., 26.04.2012r., 18.08.2011r.

A. S. do chwil śmierci mieszkała w mieszkaniu rodziców w K.

przy ul. (...). Początkowo pokój zajmowała sama, z czasem z narzeczoną

i synem A., który w chwili wypadku miał 7 miesięcy.

Cała rodzina była bardzo zżyta. Po urodzeniu się wnuka relacje powoda i jego żony z córką

i przyszłym zięciem jeszcze bardziej się zacieśniły. Młodzi rodzice zajmowali się synkiem,

a narzeczony córki jednocześnie pracował, by utrzymać przyszłą żonę i dziecko. Jak zeznał powód, wspólnie z żoną cieszyli się z narodzin pierwszego wnuka, pomagali w opiece nad nim, służyli radą. W wolnym czasie wszyscy wspólnie wychodzili na rodzinne spacerki. Córka pomagała rodzicom w prowadzeniu domu, dbała o porządek, robiła zakupy. Pomagała im

w domowych czynnościach. Obecność w domu córki i jej przyszłego męża dawała powodowi

i jego żonie wiele radości. Wspólnie spożywali posiłki, często rozmawiali, wzajemnie się wspierali i rozwiązywali problemy. Córka powoda, w wyniku wypadku zginęła, a jej narzeczony trafił na Oddział Intensywnej (...) z ciężkimi obrażeniami. Wnuk powoda, który również brał udział w wypadku został przewieziony do Centrum (...) na obserwację. Po tygodniu został wypisany ze szpitala i trafił pod opiekę powoda i jego żony, którzy zostali ustanowieni dla niego rodziną zastępczą. Po wyjściu ze szpitala wnuk potrzebował szczególnej uwagi, bowiem lekarze stwierdzili u niego początki choroby sieroczej. Powód zeznał, że było to traumatyczne przeżycie w związku z tym, że przeżyli własne dziecko. Powód po śmierci córki nie brał leków, chociaż przez półtora roku cierpiał na depresję. Nie brał leków, gdyż musiał się opiekować wnukiem. Przez dwa miesiące po wypadku powód przebywał na urlopie bezpłatnym, albowiem

nie mógł się skupić na pracy. Ciągłe myślał o zmarłej córce. Przez prawie 4 miesiące chodził codziennie na cmentarz, a do chwili obecnej co najmniej raz w tygodniu. Wnuczek powoda ma w swoim pokoju 4 duże plakatowe zdjęcia mamy, wspólnie oglądają zdjęcia A. S..

Po śmierci córki – powód bardzo często płakał, podobnie jak i jego żona, chociaż starał się to ukrywać by nie martwić innych domowników. Atmosfera w domu była bardzo smutna, trudna, zrobiło się cicho. Powód miał stany lękowe, nie chciał mu się robić. Zmuszał się bo był wnuczek. Powód zeznał również, że miał bardzo dobre relacje z córką, z którą dobrze się rozumieli. Gdy miała jakiś problem to przychodziła przede wszystkim do niego. Była młodszym dzieckiem powoda. W chwili śmierci miała 22 lata

akta szkody nr PL (...): odpis skróconego aktu zgonu A. S.

nr (...), odpis zupełny aktu urodzenia A. K. nr (...), postanowienie

Sądu Rejonowego Katowice – Zachód w Katowicach z dnia 29.01.2009r., sygn. V Nsm

(...) zeznania powoda Z. S., karta 140-141.

Sąd rozstrzygając oparł się na wskazanym materiale dowodowym w postaci dokumentów oraz osobowych źródłach dowodowych tj. zeznań powoda, których wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron. Zeznania powoda są spójne, przekonywujące, znalazły potwierdzenie w opiniach biegłych, które również nie były kwestionowane.

I tak, w toku postępowania Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego z zakresu psychologii - A. O. (1). Biegła stwierdziła, iż śmierć córki powoda wpłynęła na jego psychikę, powodując stan depresyjny, manifestujący się obniżonym nastrojem, poczuciem bezsilności, brakiem zaangażowania, trudnościami odnośnie odczuwania przyjemności, brakiem zaangażowania, trudnościami odnośnie odczuwania przyjemności, anhedonią, izolowaniem od otoczenia, jak również zaburzeniem czynności fizjologicznych związanych z utratą apetytu oraz problemem ze snem. Biegła podała, że wyniki przeprowadzonych testów psychologicznych nie wskazują na występowanie zaburzeń nerwicowo - depresyjnych

u powoda. Traumatyczne przeżycie, jaką była nagła śmierć własnego dziecka na zawsze pozostawi ślad w psychice powoda w postaci poczucia braku, pustki, żalu, aczkolwiek nie wpływa, po upływie 6 lat od tragedii na zaburzenie codziennego życia i funkcjonowania powoda

opinia biegłego sądowego z zakresu psychologii A. O. (2), karta 91-92.

W toku postępowania Sąd przeprowadził również dowód z opinii biegłego z zakresu psychiatrii G. C.. Biegła podała, że śmierć córki nie spowodowała zmian w psychice powoda. Przeżywanie żałoby nie przekroczyło progu fizjologicznego. Odczuwanie do chwili obecnej pustki, smutku, żalu nie powoduje zaburzeń w prawidłowym funkcjonowaniu społecznym, rodzinnym, zawodowym. Opiniowany nigdzie się nie leczy, nie zgłasza żadnych skarg somatycznych

opinia sądowego z zakresu psychiatrii G. C., karta 93-94.

Sąd zważył co następuje:

Bezspornym w niniejszej sprawie jest, że w dniu 2 maja 2008r. miał miejsce wypadek,

w wyniku którego zginęła córka powoda A. S., jak również to, że sprawca wypadku był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej u pozwanej. Bezspornym było również, że pozwana wypłaciła powodowi kwotę 20.000,00 zł tytułem odszkodowania

z tytułu znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej, a odmówiła wypłaty zadośćuczynienia.

Powód w toku postępowania nie kwestionował przyjętego przez pozwaną 50% przyczynienia się zmarłej do powstałej szkody.

Sporna między stronami pozostawała zasadność oraz wysokość należnego zadośćuczynienia, biorąc pod uwagę krzywdę jakiej doznał powód na skutek straty córki.

Więź emocjonalna łącząca osoby bliskie jest dobrem osobistym, tak więc doznany na skutek śmierci osoby bliskiej uszczerbek może polegać nie tylko na osłabieniu jej aktywności życiowej i motywacji do przezwyciężenia trudności, ale także jest następstwem naruszenia tej relacji między osobą zmarłą, a jej najbliższymi (por. wyrok SN z dnia 2.12.2009r., sygn. I CSK 149/09, z dnia 14.01.2010r., sygn. IV CSK 307/09, z dnia 10.11.2010r., sygn. II CSK 248/10, z dnia 11.05.2011r., sygn. II CSK 621/10 niepublikowane, uchwała SN

z dnia 22.10.2010r., sygn. III CZP 76/10, BSN 2010r., nr 10, s.11).

Z treści art. 23 k.c. wynika, że istnieje wiele dóbr osobistych korzystających z ochrony

i praw osobistych chroniących te dobra.

W świetle dorobku literatury i judykatury nie budzi wątpliwości pogląd, że podlegają ochronie nie wymienione w art. 23 k.c. dobra osobiste jak pamięć po zmarłych, intymność, prywatność życia czy pleć. Tak więc dobrami osobistymi są pewne wartości niematerialne łączące się ściśle z jednostką ludzką. Więź między rodzicami a dzieckiem jest taką wartością niematerialną „własną” rodziców, a skoro została ona w utrwalonym orzecznictwie uznana jako ich dobro osobiste podlegające ochronie prawa cywilnego, to jednym ze środków tej ochrony jest norma wynikająca z art. 448 k.c. Przesłanką tej odpowiedzialności jest nie tylko bezprawne ale i zawinione działanie sprawcy naruszenie dobra osobistego (por. wyrok SN

z dnia 12.12.2002r., sygn. V CKN 1581/00, OSNC z 2004r., nr 4 poz. 53).

Powstało więc w judykaturze i doktrynie zagadnienie wywołujące kontrowersje, czy

w razie popełnienia czynu niedozwolonego prowadzącego do śmierci człowieka najbliższym członkom rodziny zmarłego przysługuje roszczenie zadośćuczynienia w związku z doznaną przez nich krzywdą, gdy delikt popełniono przed 3 sierpnia 2008r.

Kwesta ta została rozstrzygnięta uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010r., sygn. III CZP 76/10, BSN 2010, nr 10, s.11, w której przyjęto, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 w zw. z art. 24§1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną przed dniem 3 sierpnia 2008r. krzywdę w następstwie naruszenia deliktem dobra osobistego w postaci szczególnej więzi rodzinnej łączącej ją ze zmarłym.

Uchwała ta znalazła potwierdzenie w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2010r., sygn. II CSK 248/10 niepubl. i z dnia 11 maja 2011r., sygn. I CSK 621/10, LEX 848128.

Kolejną uchwałą z dnia 13 lipca 2011r., sygn. III CZP 32/11, LEX 852341 – Sąd Najwyższy podtrzymał zajęte uprzednio stanowisko.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego z okresu po podjęciu uchwały z dnia 13 lipca 2011r., sygn. III CZP 32/11, LEX 852341 konsekwentnie jednolicie podtrzymało zajęte w niej stanowisko (por. uchwała SN z dnia 7.11.2012r., sygn. III CZP 67/12, OSNC 2013r., nr 4, poz. 45, z dnia 20.12.2012r., sygn. III CZP 93/12, LEX Polonica nr 4492033, z dnia 12.12.2013r., sygn. III CZP 74/13, OSNC 2014, nr 9, poz. 88, wyrok SN z dnia 26.07.2012r., sygn. I PK 18/12 niepubl., z dnia 11.07.2012r., sygn. II CSK 677/11 niepubl., z dnia 15.03.2012r., sygn. I CSK 314/11, z dnia 5.10.2012r., sygn. IV CSK 10/11, OSNC – ZD 2012, nr C, poz. 55).

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 13.12.2013r., sygn. IV CSK 377/11 niepubl.

i z dnia 22.08.2013r., sygn. IV CSK 200/13 niepubl. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, w której wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniono istnieniem istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego dopuszczalności dochodzenia zadośćuczynienia w razie śmierci osoby bliskiej, jeśli doszło do niej przed wejściem w życie art. 446 § 4k.c. Sąd Najwyższy stwierdził, że kwestia została już jednoznacznie rozstrzygnięta w orzecznictwie Sądu Najwyższego i przestała budzić wątpliwości. Z tych samych względów Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 27 czerwca 2014r., sygn. III CZP 2/14, OSNC 2014/12/124 odmówił podjęcia uchwały na skutek zagadnienia prawnego przedstawionego przez rzecznika Ubezpieczonych we wniosku z dnia 2.01.2014r., nr RU/1/14/TML – „ czy osobie najbliższej przysługuje z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę wynikająca z naruszenia jej dobra osobistego w postaci szczególnej więzi emocjonalnej ze zmarłym, nawet wtedy gdy śmierć nastąpiła przed dniem 3 sierpnia 2008r. Sąd Najwyższy wskazał w uzasadnieniu, że wobec braku rozbieżności w orzecznictwie, brak podstawy do podjęcia uchwały.

Sąd Najwyższy stwierdził również brak podstaw do podjęcia uchwały, wobec braku rozbieżności w orzecznictwie odnośnie zagadnienia dotyczącego odpowiedzialności ubezpieczyciela sprawcy wypadku komunikacyjnego za wypłatę zadośćuczynienia osobie najbliższej, na podstawie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. Powstające na tym tle wątpliwości Sąd Najwyższy rozstrzygnął w uchwale dnia 7.11.2012r., sygn. III CZP 67/12 (OSNC 2013r., nr 4, poz. 45) przyjmując że § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24.03.2000r. w sprawie ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe

w związku z ruchem tych pojazdów nie wyłącza z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność

na podstawie art. 448 k.c. Punktem wyjścia dla sformułowanej tezy było zaakceptowanie jednolicie ukształtowanego i utrwalanego w judykaturze Sądu Najwyższego stanowiska, że spowodowanie śmierci osoby bliskiej mogło stanowić naruszenie dobra osobistego członków rodziny zmarłego w postaci szczególnej więzi rodzinnej i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art.448 k.c. jeżeli śmierć nastąpiła przed dniem 3 sierpnia 2008r. Uznanie, że w takim przypadku zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela nie pokrywa się z zakresem odpowiedzialności ubezpieczonego musiałoby znajdować oparcie w konkretnej podstawie prawnej wyłączającej odpowiedzialność ubezpieczyciela, której rozporządzenie

z dnia 24.03.2000r. nie zawiera. Nie może jej stanowić § 10, z którego wynika, że ubezpieczyciel jest z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zobowiązany do naprawienia szkody komunikacyjnej polegającej na śmierci , uszkodzeniu ciała lub rozstroju zdrowia (szkody majątkowej i niemajątkowej) oraz szkody w mieniu (majątkowej).

Sąd Najwyższy stwierdził, że stanowisko zajęte w uchwale jest aktualne także na

gruncie art. 34 ust.1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, który zastąpił mający identyczną treść § 10 rozporządzenia z dnia 24.03.2000r.

Odnoszą się do przywołanego przez pozwaną wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu

z dnia 19 lipca 2012r., sygn. I Ca 176/12 (karta 39-43) - należy wskazać, że wydany został

w konkretnej sprawie i motywy rozstrzygnięcia nie są dla sądu rozpoznającego niniejszą sprawę wiążące.

Pogląd, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje zadośćuczynienie za doznaną krzywdę na mocy art. 448 k.c. w zw. z art. 24§1 k.c., gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu jaki miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008r. w świetle przedstawionego powyżej orzecznictwa należy uznać za ugruntowany.

Sąd Najwyższy poprzez swój autorytet i podejmowane orzeczenia wpływa na kierunki wykładni przepisów prawa przez sądy powszechne. Akceptacja tych poglądów, zastosowanych do adekwatnych sytuacji prawnych nie daje podstaw do stawiania zarzutu wadliwej wykładni omawianych przepisów.

Dobrem osobistym naruszonym w razie śmierci osoby bliskiej jest szczególna emocjonalna więź rodzinna (uchwała SN z dnia 22.10.2010r., III CZP 76/10, BSN 2010, nr 10, s.11) więź rodzinna, której zerwanie powoduje ból, cierpienie i rodzi poczucie krzywdy

(uchwała SN z dnia 13.07.2011r., sygn. III CZP 32/11, LEX 852341) szczególna więź rodziców i dziecka (wyrok SN z dnia 25.05.2011r., II CSK 537/10, LEX 846563). Wobec faktu, że dochodzi do naruszenia własnego dobra osób bliskich zmarłego , to są oni bezpośrednio poszkodowani czynem sprawcy.

Stanowisko to zaakceptował Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 20 grudnia 2012r., sygn. III CZP 93/12, LEX Polonica nr 4492033.

Przyjęty w powyższych uchwałach kierunek wykładni pozostaje w zgodności ze stanowiskiem zajmowanym w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej nakazującym interpretację dyrektyw Komunikacyjnych w taki sposób, że obowiązkowe ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z ruchu pojazdów mechanicznych musi obejmować zadośćuczynienie za szkody niemajątkowe poniesione przez osoby bliskie poszkodowanych, którzy zmarli w wypadku, o ile zadośćuczynienie to jest przewidziane przez prawo krajowe.

W wyroku z dnia 11 maja 2011r., sygn. II CSK 621/10 (niepubl.) Sąd Najwyższy wyraził wprost zapatrywanie, że rodzicom zmarłej córki przysługuje na podstawie art. 448 k.c. zadośćuczynienie za doznana krzywdę w związku z jej śmiercią, która nastąpiła

w wyniku wypadku (deliktu) zaistniałego przed dniem 3 sierpnia 2008r.

Zadośćuczynienie to nie służy wyrównywaniu strat materialnych poniesionych przez członków najbliższej rodziny zmarłego, lecz ma na celu złagodzenie ich cierpienia psychicznego wywołanego śmiercią bliskiej osoby i pomoc w dostosowaniu się do zmienionej sytuacji życiowej. Nie można ustalić jednolitego miernika cierpienia, każdy przypadek musi być więc rozpatrywany indywidualnie i odrębnie przy uwzględnieniu wszystkich istotnych elementów dla danej sprawy, przy czym ocena ta powinna opierać się na kryteriach obiektywnych, a nie na samych tylko - z natury rzeczy subiektywnych - odczuciach pokrzywdzonego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2012 r., IV CSK 416/11, LEX nr 1212823, czy z dnia 7 marca 2014 r., IV CSK 374/13, LEX nr 1438653).

Przepis nie wskazuje kryteriów, jakie sąd powinien wziąć pod uwagę przy kształtowaniu odpowiedniej kwoty, podobnie jak nie czyni tego art. 445 § 1 k.c. W judykaturze wskazuje się jednak, że na rozmiar krzywdy mają wpływ przede wszystkim: wstrząs psychiczny i cierpienia wywołane śmiercią osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki po jej śmierci, rodzaj

i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, jego zdolność do zaakceptowania nowej rzeczywistości oraz umiejętność odnalezienia się w niej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 3 czerwca 2011 r. III CSK 279/10, LEX nr 898254; z dnia 20 grudnia 2012 r., IV CSK 192/12, LEX nr 1288712; z dnia 10 maja 2012 r., IV CSK 416/11, LEX nr 1212823). Określenie wysokości zadośćuczynienia powinno być dokonane z uwzględnieniem wszystkich zachodzących okoliczności. Zarówno okoliczności wpływające na wysokość zadośćuczynienia, jak i kryteria ich oceny muszą być rozważane indywidualnie w związku

z konkretną osobą poszkodowanego. Rozmiar krzywdy nie zależy od statusu materialnego pokrzywdzonego. Przesłanka "przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa" może więc mieć tylko charakter uzupełniający i nie powinna pozbawiać zadośćuczynienia jego zasadniczej funkcji kompensacyjnej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 12 września 2002 r. IV CKN 1266/00, LEX nr 80272, z dnia 14 stycznia 2012 r., I PK 145/10, OSNP 2012, nr 5-6, poz. 66). Właśnie ze względu na kompensacyjny charakter zadośćuczynienia, jego wysokość powinna być ekonomicznie

odczuwalna. W przeciwnym wypadku nie dojdzie do przywrócenia równowagi zakłóconej skutkami zaistniałego czynu niedozwolonego.

Śmierć przedwczesna, nagła tak bliskiej osoby jak dziecko jest jednym z najbardziej traumatycznych przeżyć (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 9.07.2014r., sygn. I ACa 307/14, LEX 1496415).

Śmierć córki A. S. w wyniku wypadku z dnia 2 maja 2008r. była dla powoda nieoczekiwana, tragiczna. Wywołała gwałtowne, silne, niezwykle przykre emocje. Śmierć ta wpłynęła na jego psychikę, powodując stan depresyjny (trawiący jak zeznał powód około 1,5 roku), manifestujący się obniżonym nastrojem, poczuciem bezsilności, brakiem zaangażowania, trudnościami odnośnie odczuwania przyjemności, brakiem zaangażowania, trudnościami odnośnie odczuwania przyjemności, anhedonią, izolowaniem od otoczenia, jak również zaburzeniem czynności fizjologicznych związanych z utratą apetytu oraz problemem

ze snem (opinia biegłego psychologa A. O. (2)). Wprawdzie jak podała biegła psychiatra G. C. - przeżywanie żałoby nie przekroczyło progu fizjologicznego, a odczuwanie do chwili obecnej pustki, smutku, żalu nie powoduje zaburzeń w prawidłowym funkcjonowaniu społecznym, rodzinnym, zawodowym, nie mniej traumatyczne przeżycie, jaką była nagła śmierć własnego dziecka na zawsze pozostawi ślad w psychice powoda w postaci poczucia pustki, żalu, tęsknoty za córką, która zginęła w tak młodym wieku (22 lata).

Mając na względzie powyższe, przy uwzględnieniu przyczynienia (art. 362k.c.)

w wysokości 50%, którego powód nie kwestionował, sąd zasądził na rzecz powoda zadośćuczynienie w żądanej kwocie 20.000,00 zł.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że odszkodowanie należne na podstawie art. 446§3 k.c.

(odszkodowanie za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej) jako odmienne świadczenie od zadośćuczynienia należnego na podstawie art. 448 k.c. nie podlega zaliczeniu na poczet należnego zadośćuczynienia (por. wyrok SA w Lublinie z dnia 13.08.2014r., sygn. I ACa 272/14, LEX nr 1511705).

Powód w toku postępowania likwidacyjnego dochodził zarówno odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej jak i zadośćuczynienia. Pozwana odmienności tych świadczeń nie kwestionowała. Przyznała jednak powodowi wyłącznie odszkodowanie z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej, a odmawiając przyznania zadośćuczynienia. Przy czym odmowa przyznania zadośćuczynienia wynikała wyłącznie ze stanowiska, iż polski system prawa cywilnego zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie wskazywał, że na podstawie art. 448 k.c. kompensowana może być krzywda, a więc szkoda niemajątkowa wywołana naruszeniem dobra osobistego, polegająca na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego, a więc przysługująca jedynie osobom bezpośrednio poszkodowanym.

Sąd zasądził kwotę 20.000,00 zł żadaną przez powoda w pozwie, w którym kwotę tę powód wskazał przy uwzględnieniu przyjętego przez pozwaną przyczynienia (art. 362 k.c.), czego powód nie kwestionował również w toku niniejszego postępowania.

W toku postępowania likwidacyjnego powód zgłosił żądanie 50.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia.

Kwota ta nie jest wygórowana ani tym bardziej rażąco wysoka, jeżeli zważy się na wyjątkowo tragiczne, traumatyczne przeżycie powoda jakim była śmierć 22 – letniej córki. Powodowi przyszło przeżyć śmierć własnego dziecka, jeszcze tak nagłą, niespodziewaną.

Kwota ta nie byłaby również za wysoka czy wygórowana, gdyby nie było powyższego przyczynienia (50%) i stanowiłaby ona dwukrotność jej wysokości (40.000,00 zł). Pomniejszona jednak o 50 % przyczynienie daje kwotę 20.000,00 zł.

O odsetkach Sąd orzekł na mocy art. 481 k.c., 455k.c. w zw. z art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 392

z późn. zm.) uwzględniając w tym zakresie wnioski powoda.

Ponieważ powód jak wynika z akt szkody zgłosił pozwanej roszczenie o zadośćuczynienie pismem z dnia 26 stycznia 2011r, (pismo z dnia 26.01.2011r. znajduje się w przedłożonych przez pozwaną aktach szkody, co oznacza, że pozwana otrzymała w/w pismo) to niewątpliwie pozostawała w opóźnieniu z zapłatą świadczenia w dniu wniesienia pozwu, tj. w dniu 26 czerwca 2013r.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2 wyroku na mocy art. 98 k.p.c., obciążając pozwaną jako stronę przegrywającą proces całością kosztów procesu w kwocie 2.417,00 zł, na którą to sumę złożyła się kwota 2.400,00 zł – tytułem wynagrodzenia pełnomocnika powoda zgodnie z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.

w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu –(tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 490), kwota 17 zł - tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego.

W punkcie 3 wyroku Sąd nakazał pobrać od pozwanej (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz Skarbu Państwa – kasa Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach kwotę 1.000,00 zł tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony postanowieniem Sądu Rejonowego Katowice – Wschód

w Katowicach z dnia 19 listopada 2012r., sygn. I Co 213/12/13 oraz kwotę 360,00 zł wypłaconą tymczasowo ze Skarbu Państwa – kasy Sądu Rejonowego Katowice – Wschód

w Katowicach na poczet wynagrodzenia biegłych - art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005r.(tekst jedn. Dz. U. z 2014r., poz.1025).